

# КОНСПЕКТ

за държавен изпит на студентите  
от специалност „Клинична логопедия”  
ОКС „Магистър”

1. Диагностика и логопедична терапия при невродегенеративни заболявания. Специфична симптоматика на езиковата и говорната патология. Екипен подход.
2. Езикова и речева патология при лица с прогресираща афазия и прогресираща дизартрия.
3. Логопедична терапия на езикови и речеви нарушения при пациенти с мултиплена склероза.
4. Логопедична терапия на езикови и речеви нарушения при пациенти с деменции.
5. Подходи за логопедична терапия на езикови и речеви нарушения при пациенти с болест на Паркинсон.
6. Алексии и аграфии при възрастни. Изграждане и взаимоотношения между звуковата и писмената реч.
7. Придобити нарушения на четенето - алексии. Видове алексии. Клинични прояви. Анатомични корелати и невропсихологични механизми.
8. Алексии при нарушена езикова преработка (централни) алексии. Клинични прояви. Анатомични корелати и невропсихологични механизми.
9. Писане и аграфии при възрастни - диагностика. Дейности осигуряващи процеса на писането.
10. Придобити нарушения на писането – аграфии. Видове аграфии. Клинични прояви. Анатомични корелати и невропсихологични механизми.
11. Лингвистични (централни) аграфии. Клинични прояви. Анатомични корелати и невропсихологичен механизъм.
12. Невропсихологично изследване на четенето и писането.
13. Видове функционални нарушения на гласа. Разпространение на гласовите разстройства сред населението и в специални популации.
14. Процеси на гласово производство в норма. Функционални нарушения на гласа. Терапия на гласовите нарушения при вентрикуларна

дисфония.

15. Психогенни нарушения на гласа. Клинична картина. Терапия на функционална афония и функционална дисфония.
16. Характеристика на речевата и неречевата симптоматика на дисфагия. Диагноза и диференциално диагноза. Комуникация при пациенти с дисфагия.
17. Нарушения на гласа при деца със загуба на слуха. Ролята на логопеда в превенцията на гласовите нарушения.
18. Диференциална диагностика на речева и езикова патология - цел, задачи и основни критерии на диференциалната диагностика.
19. Диференциална диагностика на специфични артикулационни нарушения с: говорна апраксия, специфични фонологични нарушения, дискретна дизартрия.
20. Диференциална диагностика при безречеви деца - основни критерии.
21. Диференциална диагноза при афазия, подходи и специфични фактори.
22. Дефиниране, разбиране и категоризиране на моторни говорни нарушения. Неврологични основи на моторната реч и нейните патологии. Изследване на моторно-говорните нарушения.
23. Управление на двигателните нарушения на речта - основни принципи.
24. Диференциална диагноза-общи насоки. Разграничаване на дизартриите от речевата апраксия.
25. Разграничаване на моторните нарушения от афазия. Управление на дизартриите.
26. Управление на апраксия на речта и на други неврогенни говорни нарушения.
27. Управление на придобити психогенни и свързани с тях неорганични нарушения на речта.
28. Теоретични основи на комуникацията в клиничната практика. Ролята на логопеда в терапевтичния процес при работа с пациенти с комуникативни нарушения в следствие на мозъчни увреждания.
29. Специфични особености и личностни характеристики на пациенти с комуникативни нарушения в следствие на мозъчни увреждания. Специфични особености на комуникацията.

## Литература:

1. Боянова, В. От симптома към диагнозата в логопедичната практика. Университетско издателство НБУ. 2012
2. Василева, Н. Детска невропсихология. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", С., 2018.
3. Велева-Горанова, С., Нели Василева , Хр. Недев , Възстановяване на речта след инсулт. Глава от книга "Възстановяване след инсулт", ISBN:978-954-9883-54-1, ИК Булхерба , София, 2011.
4. Делева., Е. (2020). Оромоторна логопедична терапия: Теоритични аспекти и практическо приложение, Стено.
5. Жеков, Ж., Термини и понятия в специалната педагогика, ШУ „Еп. К. Преславски”. Шумен. 2011.
6. Иванова, К. Формиране на графомоторни умения при деца с езиков дефицит в предучилищна и начална училищна възраст. Терапевтични насоки, Шумен, 2020
7. Карагьозов, И., Жеков. Ж. Основни проблеми на логопедията. ШУ „Еп. К. Преславски”. Шумен. 2011.
8. Мавлов Л. “Фундаментална неврология”, София, Изд. “Б. Стаменов”, 2000 г.

9. Милиев, Д., Горанова, Е. Логопедия, част II, УИ „Неофит Рилски“ Благоевград. 2008.
10. Неврология. Учебник за студенти по медицина, под редакцията на акад.проф. Иван Миланов, ДМН, чл.кол. проф. Лъчезар Трайков, дмн, Медицина и физкултура, София, 2016.
11. Орлова О. С. Нарушения голоса. М., 2008.
12. Пазарджиклиев, Д. Хирургични аспекти на говорната рехабилитация на ларингектомираните, «Контекст», Пловдив 2009.
13. Райчев, Р., М. Райчева, М. Рашева и др. Детска невропсихология, С., 2012.
14. Симонска, М. (2013). Комуникативни нарушения при неврологични увреди в детска възраст. Благоевград: Бон.
15. Шишков Р., Хр. Кожухаров Психиатрия учебник за медицински сестри и акушерки и студенти в медицинските колежи, Изд. МУ“Проф.д-р П.Стоянов“, Варна 2020.
16. Ценова. Ц. Комуникативни нарушения в детска възраст. Радар Принт, София 2001
17. Ценова, Ц. Основи на логопедията. София: СУ „Св. Климент Охридски“, 2008
18. Ценова Цв. Логопедия. Описание, диагностика и терапия на комуникативните нарушения, 2009.
19. Ценова, Цв. Говорна терапия, ПАЛ, 2011.
20. Ценова, Ц. Логопедия - описание, диагностика и терапия на комуникативните нарушения, София: ДиМак. 2012.
21. Georgieva, D.A clinical training model for students: intensive treatment of stuttering using prolonged speech , CoDAS 2018: . (Co-author/s: Stoilova R.).
22. Georgieva, D. Synchronizing international guidelines for university student training in stuttering: the Bulgarian evidence-based practice perspective , Proceeding of the Third International Conference on Stuttering 2018: . (Co-author/s: Simonska M., Stoilova R.).
23. K. O. St. Louis, D. Georgieva et al. (2010). Cluttering chapter in “Psychology of Stereotypes” book (accepted for publication in English).
24. Leonard, R., Kendall, K. (2013). Dysphagia Assessment and Treatment Planning: A Team Approach, Third Ed., Plural Publishing, Inc.
25. Shipley, K., & McAfee, J. (2016). Assessment in Speech-Language Pathology: A Resource Manual, 5th ed., Boston: Cengage Learning.
26. Vasileva, N. The dynamic maturation process of the brain structures, visual system and their connections to the structures of the prefrontal cortex in the period 4-6 years of age. Chapter in "Prefrontal Cortex", International Monograph, ed. by A. Starcevic & B. Filipovic , ISSN (print):, ISSN (online):, InTechOpen , London, Ref.
27. Vasileva, Neli Cvetanova, and Jivko Dimitrov Jekov. "Dynamics of Praxis Functions in the Context of Maturation of the Parietal and Frontal Brain Regions in the Period 4-6 Years of Age." *Cerebral and Cerebellar Cortex–Interaction and Dynamics in Health and Disease*. IntechOpen, 2020.
28. Freed, Donald B., Motor speech disorders : diagnosis and treatment, Third edition. | San Diego, CA: Plural Publishing, [2020], LCCN 2018017022| ISBN 9781635500950 (alk. paper) | ISBN 1635500958 (alk. paper)
29. Brookshire, R. H. (2015). Introduction to neurogenic communication disorders (8th ed.). St. Louis, MO: Mosby.
30. Yorkston, K. M., Miller, R. M., Strand, E. A., & Britton, D. (2012). Management of speech and swallowing in degenerative diseases (3rd ed.). Austin, TX: Pro-Ed.
31. Youssef, G. Y. S., Anter, A., & Hassen, H. E. (2015). The effects of the Lee Silverman Voice Treatment program and traditional dysarthria therapy in flaccid dysarthria. *Advanced Arab Academy of AudioVestibology Journal*, 2(1), 5.
32. Ziegler, W., Aichert, I., & Staiger, A. (2012). Apraxia of speech: Concepts and controversies. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 55(5), S1485–S1501.